

Kokkuvõte

Naiste õigused kui inimõigused on viimase 30 aasta jooksul rahvusvahelises õiguses murdnud välja marginaalsest positsioonist. Soolise võrdsuse põhimõte on lõimitud rahvusvaheliste inimõiguste organisatsioonide töösse ja naiste õiguste austamist jälgivad mitmed inimõiguslepete järelevalveorganid. Siiski ei ole ükski riik jõudnud sugude võrdsuse mõttes ideaalolukorda.

2020. aasta kevadel alanud Covid-19 pandeemia sundis vähikäiku tegema ka soolise võrdsuse. Ühtlasi näitas pandeemia negatiivne mõju soolisele võrdsusele seda, et naiste ühiskondlik positsioon ei parane, kui tagatud pole nn teise põlvkonna ehk sotsiaalsed ja majanduslikud õigused.

LGBTQI-inimeste jaoks on viimased kümme aastat olnud murrangulised. Seksuaalse või soolise identiteedi ja sootunnuste tõttu diskrimineerimise keelustamise ja homo- või transvaenuliku motiiviga kuritegude kriminaliseerimise kõrval on paljudes riikides hakatud tunnustama lesbi- ja geipaare ja nende õigust pereelule. Üha enam on hakatud valgust heitma inimõiguste kauaaegsele pimenurgale – transinimeste õiguste rikkumistele. Ometi ei ole LGBTQI-inimestel veel teistega võrdseid inimõiguste tagatise, mis tähendab, et LGBTQI õigustele uudismaa võitmine peab jätkuma.